ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ
15.09.2026 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

bTV Radio

√ Васил Велев: „Минималната заплата е много изпреварила икономиката и производителността“

660 евро ли е реалистичният размер на минималната работна заплата за 2027 г., който бизнесът може да приеме? Според **председателя на Общото събрание на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев** сумата е част от постигнатия между социалните партньори баланс и компромис.

„Това е сума, която се предлага от Министерството на труда и Министерството на финансите в диапазона, който след много усилия и компромиси беше договорен като механизъм между социалните партньори“, коментира Велев.

По думите му обаче, ако позицията на работодателите бъде разглеждана извън договорения баланс, минималната работна заплата у нас вече е изпреварила значително развитието на икономиката и производителността.

„Имаме увеличение с 55% за последните три години, а производителността е нараснала за трите години кумулативно много под 10%. Виждате с един порядък е разликата“, посочи Велев.

Той подчерта, че постигнатият механизъм е резултат от компромис между социалните партньори и според него не бива да се поставя под въпрос нито от работодателите, нито от синдикатите.

Велев изрази несъгласие и с тенденцията в Европейския съюз да се търси съотношение на минималната работна заплата към средната от около 50%.

„Този стремеж изобщо в целия Европейски съюз да се търси сходност на минималната заплата с половината от средната е вреден за икономиката, за трудовия морал и изобщо за развитието“, заяви той.

Като аргумент председателят на АИКБ посочи различията в съотношението между минимална и средна заплата в големите икономики по света. По думите му, ако в САЩ средната заплата беше като тази в България, минималната би била около 248 евро, а в Китай – около 322 евро. За Индия посочи пример с около 186 евро.

Според Велев проблемът у нас е и в големия дял на хората, които получават минимална заплата.

„У нас получават повече от една трета. Близо 40% получават минимална заплата точно поради тази вредна политика всички да са на минимална и държавата да им я увеличава“, каза той.

Велев смята, че минималното възнаграждение трябва да бъде отправна точка предимно за хора без квалификация, образование и трудови навици, които впоследствие трябва да могат да преминат към по-високи възнаграждения с натрупването на знания и опит.

„Минималната заплата е за хора без квалификация, без образование, без трудови навици. Не може 40% от нацията да са такива“, категоричен беше той.

Според него именно това поставя въпроса дали политиката по отношение на минималната работна заплата не създава зависимост от административното ѝ увеличаване, вместо да стимулира повишаването на квалификацията и производителността на труда.

Цялото интервю слушайте тук.

Радио „Фокус“

√ Васил Велев: В България минималната работна заплата е прекомерно висока

Минималната работна заплата не би следвало да се увеличава при настоящото състояние на икономиката, заяви **председателят на Общото събрание на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил** Велев в предаването "България, Европа и светът на фокус" по Радио ФОКУС.

По думите му работодателските организации са предложили размер от 646 евро като компромисна стойност в рамките на предвидения диапазон.

Велев обясни, че диапазонът за минималната работна заплата се формира по методика, която отчита четири показателя – ръста на средната и медианната заплата, инфлацията и дългосрочния ръст на производителността на труда. Всеки от тях участва с тежест от 25%.

По думите му в България минималната работна заплата е прекомерно висока спрямо средната в сравнение с други големи икономики.

"Това води до смачкване на разликите между възнагражденията на хора с различна квалификация и намалява стимулите за придобиване на по-висока квалификация и по-голям трудов принос", посочи той.

"Минималната заплата е заплата, която се получава за малко време от хора, които нямат квалификация, образование и трудови навици. За няколко месеца те ги придобиват и заплатата расте“, коментира Велев.

Той предупреди, че прекомерното административно повишаване на минималното възнаграждение може да доведе до изравняване на доходите между нискоквалифицирани и по-квалифицирани работници, което според него е неблагоприятно за пазара на труда.

Васил Велев определи като необходима актуализацията на данъчните оценки на недвижимите имоти, тъй като те значително изостават от пазарните стойности. По думите му оценките не са актуализирани съществено от 2007 г., докато през този период инфлацията, цените на имотите и доходите са нараснали значително.

Според него обаче повишаването на данъчните оценки трябва да бъде съпроводено с намаляване на ставките на данъците и таксите, които се изчисляват върху тях. Той посочи и необходимостта такса "битови отпадъци“ да бъде обвързана с количеството генерирани отпадъци, а не със стойността на имота.

"Принципът замърсителят плаща трябва най-накрая да се въведе и у нас“, заяви Велев, според когото промяната би ограничила сивия сектор и би поставила изрядните данъкоплатци в по-справедлива позиция.

По отношение на Бюджет 2027 Велев заяви, че е необходима по-решителна консолидация и по-ефективно разходване на публичните средства. Според него приходите трябва да бъдат планирани по-консервативно, а разходите да бъдат съобразени с реалните възможности на икономиката.

"България има високи разходи за възнаграждения в сектор "Сигурност“, голям брой болнични легла спрямо населението и значителен капацитет във висшето образование, който не се използва ефективно", каза още той.

Целият коментар по темата ще откриете тук.

Факти

√ Васил Велев, АИКБ: МРЗ не би следвало да се увеличава при настоящото състояние на икономиката

Минималната работна заплата не би следвало да се увеличава при настоящото състояние на икономиката, заяви **председателят на Общото събрание на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев** в предаването "България, Европа и светът на фокус" по Радио ФОКУС.

По думите му работодателските организации са предложили размер от 646 евро като компромисна стойност в рамките на предвидения диапазон.

Велев обясни, че диапазонът за минималната работна заплата се формира по методика, която отчита четири показателя – ръста на средната и медианната заплата, инфлацията и дългосрочния ръст на производителността на труда. Всеки от тях участва с тежест от 25%.

По думите му в България минималната работна заплата е прекомерно висока спрямо средната в сравнение с други големи икономики.

"Това води до смачкване на разликите между възнагражденията на хора с различна квалификация и намалява стимулите за придобиване на по-висока квалификация и по-голям трудов принос", посочи той.
"Минималната заплата е заплата, която се получава за малко време от хора, които нямат квалификация, образование и трудови навици. За няколко месеца те ги придобиват и заплатата расте“, коментира Велев.
Той предупреди, че прекомерното административно повишаване на минималното възнаграждение може да доведе до изравняване на доходите между нискоквалифицирани и по-квалифицирани работници, което според него е неблагоприятно за пазара на труда.
Васил Велев определи като необходима актуализацията на данъчните оценки на недвижимите имоти, тъй като те значително изостават от пазарните стойности. По думите му оценките не са актуализирани съществено от 2007 г., докато през този период инфлацията, цените на имотите и доходите са нараснали значително.
Според него обаче повишаването на данъчните оценки трябва да бъде съпроводено с намаляване на ставките на данъците и таксите, които се изчисляват върху тях. Той посочи и необходимостта такса "битови отпадъци“ да бъде обвързана с количеството генерирани отпадъци, а не със стойността на имота.
"Принципът замърсителят плаща трябва най-накрая да се въведе и у нас“, заяви Велев, според когото промяната би ограничила сивия сектор и би поставила изрядните данъкоплатци в по-справедлива позиция.
По отношение на Бюджет 2027 Велев заяви, че е необходима по-решителна консолидация и по-ефективно разходване на публичните средства. Според него приходите трябва да бъдат планирани по-консервативно, а разходите да бъдат съобразени с реалните възможности на икономиката.
"България има високи разходи за възнаграждения в сектор "Сигурност“, голям брой болнични легла спрямо населението и значителен капацитет във висшето образование, който не се използва ефективно", каза още той.

Топ новини

√ Васил Велев, АИКБ: МРЗ не би следвало да се увеличава при настоящото състояние на икономиката
Минималната работна заплата не би следвало да се увеличава при настоящото състояние на икономиката, заяви **председателят на Общото събрание на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев** в предаването "България, Европа и светът на фокус" по Радио ФОКУС.
По думите му работодателските организации са предложили размер от 646 евро като компромисна стойност в рамките на предвидения диапазон.
Велев обясни, че диапазонът за минималната работна заплата се формира по методика, която отчита четири показателя – ръста на средната и медианната заплата, инфлацията и дългосрочния ръст на производителността на труда. Всеки от тях участва с тежест от 25%.
По думите му в България минималната работна заплата е прекомерно висока спрямо средната в сравнение с други големи икономики.
"Това води до смачкване на разликите между възнагражденията на хора с различна квалификация и намалява стимулите за придобиване на по-висока квалификация и по-голям трудов принос", посочи той.
"Минималната заплата е заплата, която се получава за малко време от хора, които нямат квалификация, образование и трудови навици. За няколко месеца те ги придобиват и заплатата расте“, коментира Велев.
Той предупреди, че прекомерното административно повишаване на минималното възнаграждение може да доведе до изравняване на доходите между нискоквалифицирани и по-квалифицирани работници, което според него е неблагоприятно за пазара на труда.
Васил Велев определи като необходима актуализацията на данъчните оценки на недвижимите имоти, тъй като те значително изостават от пазарните стойности. По думите му оценките не са актуализирани съществено от 2007 г., докато през този период инфлацията, цените на имотите и доходите са нараснали значително.
Според него обаче повишаването на данъчните оценки трябва да бъде съпроводено с намаляване на ставките на данъците и таксите, които се изчисляват върху тях. Той посочи и необходимостта такса "битови отпадъци“ да бъде обвързана с количеството генерирани отпадъци, а не със стойността на имота.
"Принципът замърсителят плаща трябва най-накрая да се въведе и у нас“, заяви Велев, според когото промяната би ограничила сивия сектор и би поставила изрядните данъкоплатци в по-справедлива позиция.

По отношение на Бюджет 2027 Велев заяви, че е необходима по-решителна консолидация и по-ефективно разходване на публичните средства. Според него приходите трябва да бъдат планирани по-консервативно, а разходите да бъдат съобразени с реалните възможности на икономиката.
"България има високи разходи за възнаграждения в сектор "Сигурност“, голям брой болнични легла спрямо населението и значителен капацитет във висшето образование, който не се използва ефективно", каза още той.

АИКБ

Становище относно: свикано на 14 септември 2026 г. от 11.00 ч. в Гранитна зала в сградата на Министерския съвет извънредно заседание на НСТС

Във връзка със свиканото на 14 септември 2026 г. извънредно заседание на НСТС Асоциация на индустриалния капитал в България изразява становища по проектите, включени за обсъждане в дневния ред както следва:

1. По Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда, № 52-654-01-97, внесен от Свилен Трифонов и група народни представители на 16.07.2026 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България подкрепя този законопроект.

Споделяме мотивите на вносителите и смятаме, че се осигурява по-адекватното прилагане на правна възможност за полагане на труд от непълнолетни граждани, която е от полза както и за двете страни в трудовото правоотношение, също и за развитие на конкурентна икономика, основана на динамичните потребности на пазара на труда.

От гледна точка на работодателите в условията на констатиран недостиг на работници и свързаната с това необходимост от попълване на пазара на труда при използване на наличните възможности, смятаме, че предлаганата със законопроекта промяна съкращава администрирането на процеса и създава по-съвременен подход от действащата редакция за гарантирането на интересите на страните.

Подчертаваме, че предложената промяна не премахва специалната закрила на непълнолетните работници и служители. Запазват се изискванията за медицинска годност, ограниченията относно характера и условията на труда, специалният режим на работното време и контролните правомощия на Инспекцията по труда. Променя се единствено административният механизъм като предварителният разрешителен режим се заменя с уведомителен. Според АИКБ закрилата на непълнолетните следва да се осигурява чрез ясни материални изисквания и ефективен контрол, а не чрез административно разрешение за възникване на всяко отделно трудово правоотношение.

Приемаме и предложения подход детайлното уреждане на промяната, касаеща се до допускане до трудова заетост на лица от 16 до 18 годишна възраст да се извърши чрез съвместна наредба, издавана от министъра на труда и социалната политика и министъра на здравеопазването. Подзаконовата уредба следва да предвиди уведомяването да бъде изцяло електронно и максимално опростено и не следва да въвежда срокове за изчакване, допълнителни съгласувания или прекомерни документални изисквания, защото така уведомителния режим ще се превърне отново в разрешителен.

2. По Законопроект за допълнение на Кодекса на труда, № 52-654-01-114, внесен от Галя Василева и група народни представители.

Асоциация на индустриалния капитал в България не подкрепя този законопроект.

Асоциация на индустриалния капитал в България споделя целта на законопроекта за закрила на майчинството, бащинството и осиновяването, но не споделяме предложения законодателен способ за нейното постигане. Според нас той нарушава основната логика на срочното трудово правоотношение и създава повече проблеми, отколкото решава. Срочният трудов договор се отличава от безсрочния именно по това, че неговото прекратяване е свързано с настъпването на предварително определено обективно събитие като изтичане на уговорения срок, завършване на определената работа или завръщане на заместваният работник или служител. Предложението тези обективно настъпили основания да не пораждат предвиденото от закона действие до приключване на съответния отпуск размива същностното разграничение между срочното и безсрочното трудово правоотношение и променя последиците на вече договорени от страните условия. Особено ясно несъответствието се проявява при договорите за заместване и при договорите до завършване на определена работа. Ако заместваният работник се е върнал на работа или работата, за чието извършване е сключен договорът, е приключила, обективната причина за съществуването на срочното правоотношение вече е отпаднала. Законът не следва фиктивно да поддържа трудово правоотношение след отпадането на самото основание, поради което то е възникнало. Принудителното продължаване на частноправен договор след настъпване на уговореното основание за неговото

прекратяване не е правилен способ за подкрепа на доходите на родителя след прекратяването на срочното трудово правоотношение. Социалният и демографският риск е обществен риск и когато е необходимо допълнително гарантиране на дохода, то следва да бъде осигурено чрез общественото осигуряване и социалната политика, а не чрез изменение със закон на предварително договорения срок на конкретно трудово правоотношение.

Допълнително основание за възражение поражда предвиденото прилагане на новата норма и към заварени трудови правоотношения. Страните са сключили тези договори при действаща нормативна уредба и при предварително определени условия за тяхното прекратяване и предлаганата законодателна промяна ще измени тези условия. Това без съмнение засяга правната сигурност и предвидимостта на трудовите отношения.

3. По Проект на Постановление на Министерския съвет за определяне на линията на бедност за страната от 1 януари 2027 г., внесен от министъра на труда и социалната политика.

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) подкрепя предложения от Министерския съвет на Република България размер на линията на бедност.

Смятаме, че при ясната регламентация и наличието на прецизна методика за определяне на линията на бедност, единственият въпрос, на който трябва да отговорят представителните на национално равнище организации на социалните партньори е - спазена ли е методиката при формулирането на предложението за размера на линията на бедност за 2027 година?

Според нас методиката е спазена и съответства на резултатите от хармонизираното европейско изследване „Статистика на доходите и условията на живот“ (EU-SILC), провеждано в България от Националния статистически институт съгласно европейската методология.

Смятаме, че няма никакво правно основание размерът на линията на бедност за 2027 година да се определя по друг начин, освен по досега регламентираната и утвърдена методика. Ние не можем да приемем да се правят изменения в методиката в навечерието на определянето на размера на линията на бедност.

Целият текст на становището четете тук.

БТА

√ Социалните партньори не постигнаха единодушие за промени в Кодекса на труда относно работата на младежи от 16 до 18 г.

Националният съвет за тристранно сътрудничество (НСТС) обсъди законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда (КТ), касаещ работата на младежи от 16 до 18 г. Предложението е внесено от Свилен Трифонов и група народни представители от „Демократична България“. Социалните партньори не постигнаха съгласие по законопроекта, пише БТА.

Предлага се разрешителният режим за приемане на работа на граждани от 16 до 18 г. да бъде заменен с режим на предварително уведомяване на съответната дирекция „Инспекция по труда“, пише в мотивите към законопроекта.

Предложението не отменя специалната закрила на непълнолетните граждани, а променя формата на предварителния административен контрол, като запазва изискването за медицинска годност, задължението за спазване на ограниченията относно характера на работата, работното време и условията на труд, както и правомощията на контролните органи да извършват последващ контрол и да предприемат мерки при нарушения, уточняват вносителите

Добрин Иванов заяви, че Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) подкрепя законопроекта. В условията на недостиг на работна ръка е недопустимо чрез административни пречки да се ограничава достъпът на лица, които имат желание да се включат на пазара на труда, каквито са тези на 16 и 18 г., коментира той.

√ Социалните партньори обсъдиха промени в Кодекса на труда относно защитата на родители, работещи на срочен трудов договор

Националният съвет за тристранно сътрудничество (НСТС) обсъди законопроект за промени в Кодекса на труда (КТ), внесен от Галя Василева и група народни представители от ГЕРБ-СДС. Съгласие по предложението не беше постигнато.

Законопроектът цели засилване на закрилата на майчинството, родителството и осиновяването чрез въвеждане на временна защита за работниците и служителите, работещи по срочни трудови договори, пише в мотивите към законопроекта. Предвижда се отлагане на момента на прекратяване на трудовото правоотношение до приключване на съответния законоустановен отпуск, след което трудовото правоотношение се прекратява по силата на закона.

„Целта е много по-конкретна – майка, която отглежда детето си, да не загуби възможността да получава обезщетение до навършване на двегодишна възраст на детето само защото срочният ѝ трудов договор е изтекъл“, обясни Галя Василева.
Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) не подкрепя законопроекта. По думите на **Ивелин Желязков** в Кодекса на труда няма проблем, такъв може да се търси в КСО.

bTV

√ Социалните партньори не постигнаха единодушие за промени в Кодекса на труда относно работата на младежи от 16 до 18 г.
Националният съвет за тристранно сътрудничество (НСТС) обсъди законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда (КТ), касаещ работата на младежи от 16 до 18 г. Предложението е внесено от Свилен Трифонов и група народни представители от „Демократична България“. Социалните партньори не постигнаха съгласие по законопроекта, пише БТА.
Предлага се разрешителният режим за приемане на работа на граждани от 16 до 18 г. да бъде заменен с режим на предварително уведомяване на съответната дирекция „Инспекция по труда“, пише в мотивите към законопроекта.
Предложението не отменя специалната закрила на непълнолетните граждани, а променя формата на предварителния административен контрол, като запазва изискването за медицинска годност, задължението за спазване на ограниченията относно характера на работата, работното време и условията на труд, както и правомощията на контролните органи да извършват последващ контрол и да предприемат мерки при нарушения, уточняват вносителите
Добрин Иванов заяви, че Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) подкрепя законопроекта. В условията на недостиг на работна ръка е недопустимо чрез административни пречки да се ограничава достъпът на лица, които имат желание да се включат на пазара на труда, каквито са тези на 16 и 18 г., коментира той.

Business.dir.bg

√ Работодателите искат по-лесно наемане на младежи между 16 и 18 години
Младежите между 16 и 18 години може да започват работа без предварително разрешение от Инспекцията по труда, ако бъде прието предложение за промяна в Кодекса на труда. Вместо сегашния разрешителен режим се предлага работодателят само да уведомява предварително съответната дирекция "Инспекция по труда". Законопроектът обаче раздели социалните партньори и на днешното заседание на Националния съвет за тристранно сътрудничество не беше постигнато съгласие.
Предложението е внесено от Свилен Трифонов и група депутати от "Демократична България". Според вносителите промяната няма да премахне специалната закрила за непълнолетните, а ще промени начина, по който държавата упражнява предварителния административен контрол.
Изискването за медицинска годност ще остане, както и ограниченията за характера на работата, работното време и условията на труд. Инспекцията по труда ще запази правомощията си да извършва проверки и след започването на работа и да предприема мерки при нарушения. Целта е младежите да могат да започват работа по-лесно и навреме, без това да става за сметка на здравето, безопасността и образованието им, обясни Свилен Трифонов.
Предложението получи подкрепа от основните работодателски организации. **Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ)** смята, че при недостига на работна ръка административните пречки не трябва да ограничават достъпа до пазара на труда на хора, които вече могат да работят.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

√ Средният осигурителен доход за страната за юни е 1007,46 евро, съобщиха от НОИ

Средният осигурителен доход за страната за юни е 1007,46 евро, съобщиха от Националния осигурителен институт.
Размерът на средномесечния осигурителен доход за страната за периода от 01.07.2025 г. до 30.06.2026 г. е 994,89 евро.
Определеният средномесечен осигурителен доход за страната за посочения период служи при изчисляване размерите на новоотпуснатите пенсии през месец юли 2026 г., съгласно чл.70, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване, допълниха от института.
Средният осигурителен доход за май е 1033,62 евро.

√ Нова учебна година: 2322 училища отварят врати за над 700 000 ученици

Начало на новата учебна година. Над 2300 училища отварят врати днес, за да посрещнат повече от 700 000 ученици.
А първият училищен звънец ще чуят над 55 000 първокласници. Знания за малки и големи ще предават над 92 000 учители и специалисти, сочат данните на Просветното министерство. Над 2000 новоизградени STEM центъра ще посрещнат учениците през тази учебна година.
Инвестицията за тях е за над 250 млн. евро по Плана за възстановяване и устойчивост. С тях ще се създават повече възможности за практически задачи, експерименти и работа по проекти, посочват от ресорното министерство. Над 600 сгради на учебни заведения са ремонтирани, а повече от 1000 автобуса, които ще превозват деца, вече са преминали проверки.

БНР

√ От ЕЦБ искат яснота за евентуално напускане на Кристин Лагард

Комитетът на персонала на Европейската централна банка призова ръководството на ЕЦБ да изясни дали председателят Кристин Лагард ще напусне поста си преди края на мандата, като предупреди, че "продължителната несигурност" крие риск от подкопаване на доверието в институцията.
В писмо до Изпълнителния съвет на ЕЦБ, цитирано от "Файненшъл таймс", представители на служителите на централната банка предупредиха, че нестабилността може да "повлияе на доверието в комуникацията на ЕЦБ, да породи безпокойство сред персонала и заинтересованите страни, както и да затрудни планирането на приемствеността в ръководството и определянето на стратегическите приоритети".
Този ход отразява напрежението между служителите и ръководството на ЕЦБ по въпроси, свързани с вътрешното управление.
Лагард публично е заявявала, че ще остане на поста си до 2027 г., но многократно е избягвала да поеме категоричен ангажимент да довърши осемгодишния си мандат, който изтича през октомври 2027 г. Миналата седмица тя заяви пред журналисти, че няма "нищо ново за съобщаване" относно нейното бъдеще.
Говорител на ЕЦБ заяви за финансовото издание, че банката разполага с "утвърдени механизми за институционално управление и значителен експертен капацитет, които гарантират безпроблемна работа по време на преходни периоди, както е било доказано и при предишни промени".
Комитетът на персонала на ЕЦБ също така поиска от Изпълнителния съвет да изясни дали членът на съвета Изабел Шнабел може да напусне преди края на мандата си през декември 2027 г. Тя е сред кандидатите, които водят преговори с Международния валутен фонд (МВФ) за заемане на поста ръководител на отдела за парични и капиталови пазари, заемайки мястото на Тобиас Ейдриън.

Представителите на служителите на ЕЦБ призоваха ръководството на институцията "да внесе необходимата яснота относно евентуални промени в ръководството", като предупредиха, че напускането на висши кадри може да "забави или обезсили" реформите, насочени към подобряване на "културата на откритост, стимулите за кариерно развитие и доверието във вътрешните процеси".

Комитетът се позова на проучване сред служителите на ЕЦБ от 2025 г., според което едва 40% от анкетираните са заявили, че се чувстват способни да изразяват свободно мнението си, без да се страхуват от негативни последици.

В писмото се отбелязва, че на новите членове на Изпълнителния съвет е необходимо време, за да се запознаят с проблемите в централната банка.

Въпроси относно евентуално предсрочно напускане на Лагард се появяват още от май миналата година, когато бившият председател на Световния икономически форум Клаус Шваб заяви, че той и Лагард са обсъждали възможността тя да премине в организацията преди края на мандата си.

Очаква се до ноември Световният икономически форум (WEF) да вземе решение относно своя следващ постоянен председател, като Лагард е предпочитаният кандидат, заявиха пред "Файненшъл таймс" запознати с въпроса източници.

Ден по-рано "Файненшъл таймс" съобщи, че правителствата от еврозоната се подготвят за една от най-мащабните рокади в ръководството на ЕЦБ през 28-годишната история на централната банка, като се очаква споразумение за трите най-висши длъжности да бъде постигнато до края на декември.

Неотдавнашното съобщение, че автобиографията на Кристин Лагард, озаглавена "Lady First", ще бъде публикувана през януари 2027 г., допълнително подхрани спекулациите сред наблюдателите на ЕЦБ, че тя може да напусне поста си преди изтичането на нейния мандат.

Запитана миналата седмица как ще гарантира разграничаването на публичната си роля като председател на ЕЦБ от търговското популяризиране на книгата си, Лагард заяви пред журналисти, че "какъвто и да е маркетинг" ще се извършва или през почивните дни, или по време на отпуската ѝ.

√ Цените на едро в Германия с най-солиден ръст от началото на 2023 г.

Цените на едро в Германия се повишиха с 6,8% на годишна база през август 2026 г., ускорявайки темпа си на растеж от 5,3% през предходния месец и отбелязвайки 21 поредни месеца на покачване, показват данни на федералната статистика Destatis.

Това е най-бързият темп на нарастване на цените на едро от февруари 2023 г. насам, движен главно от поскъпването на енергийните продукти и суровините на фона на продължаващите военни действия в Близкия изток.

Цените се повишиха рязко при продуктите от минерални масла (скок 36,1%), следвани от рудите на цветни метали, металите и полуфабрикатите (с 27,4%), химическите продукти (с 13,6%) и оборудването за информационни и комуникационни технологии (с 11,1%).

За разлика от това, цените спаднаха при живите животни (понижение с 18,3% на годишна база), млякото, млечните продукти, яйцата, хранителните мазнини и масла (с 10,3%), както и при месото и месните продукти (с 6,7%).

На месечна база цените на едро се повишиха през август с 0,9% спрямо юли, когато се повишиха с едва 0,2%, като това е най-бързият темп на растеж за последните четири месеца, надхвърлящ значително пазарните очаквания за повишение от 0,1%.

Данните са предпоставка за по-нататъшно ускоряване на инфлацията в Германия, след като през август индексът на потребителските цени (CPI) нарасна на годишна база с 2,9% след повишение с 2,8% месец по-рано, достигайки най-високо ниво от април заради рязко ускоряване на енергийната инфлация до 10,5% от 8,3% през юли.

Investor.bg

√ КЗП със санкции за над 205 хил. евро заради необосновано повишение на цените само за 2 седмици

Комисията за защита на потребителите (КЗП) е наложила санкции за над 205 хил. евро само от началото на септември. Издадени са 46 наказателни постановления и 9 споразумения, с които са наложени имуществени санкции, съобщават от Комисията.

На голяма търговска верига с национално присъствие в хранителния сектор е наложена имуществена санкция в размер на 15 хил. евро за необосновано повишаване на цените. Имуществена санкция в размер на 30 700 евро е наложена и на мобилен оператор за повторно неспазване на заповед за забрана на нелоялна търговска практика.

Комисията обобщава и резултати във връзка с въвеждането на еврото. От периода на началото на двойното обозначаване – август 2025 г., до момента КЗП е извършила 14 535 проверки, съставила е 1142 акта за установяване на административни нарушения, издала е 295 наказателни постановления и е сключила 502 споразумения. Общият размер на наложените санкции възлиза на 1,41 млн. евро.

През последната седмица КЗП е извършила 583 проверки и е съставила 37 акта за установяване на административни нарушения, от които 23 са за необосновано увеличение на цените. По още 27 случая са изпратени покани за съставяне на АУАН за установено необосновано увеличаване на цените.

В навечерието на първия учебен ден регулаторът продължава проверките в магазини, предлагащи ученически пособия, ученически униформи, детски спортни принадлежности и екипировка. Проследява се движението на крайните продажни цени спрямо сравним предходен период, като при установено повишение от търговците се изискват доказателства за неговата икономическа обоснованост.

Комисията продължава проверките в цялата страна, включително в сектори с пряко отражение върху ежедневните разходи на потребителите.

√ Цената на въглеродните квоти в ЕС достигна най-високото си ниво от януари

Цената на въглеродните емисии в Европейския съюз (ЕС) скочи до най-високото си ниво от януари, тъй като покачващите се цени на природния газ правят изгарянето на въглища за производство на електроенергия по-привлекателно, съобщава Bloomberg.

Рентабилността на въглищата се увеличава рязко през последните месеци, тъй като Европа се опитва да попълни своите запаси от природен газ преди зимата, а доставките на втечнено „синьо гориво“ от Катар остават ограничени заради войната на САЩ с Иран.

Тъй като комуналните дружества изгарят повече въглища, те трябва да купуват повече въглеродни квоти, за да покрият допълнителните емисии.

„Въглищата се облагодетелстват най-много от високите цени“, коментира Ингвилд Зорхус, която се фокусира върху въглеродните емисии в базираната в Осло консултантска фирма Veyt. „Виждаме, поне при сегашните цени, че въглищата са предпочитани пред газа“, добавя тя.

Цените на въглеродните квоти растат до най-високото си ниво от януари. Графика: Bloomberg

Декемврийските въглеродни квоти, търгувани на борсата ICE Endex, поскъпват с 2,6% до 87,75 евро за тон, като достигат най-високото си ниво от края на януари.
Електроцентралите и другите промишлени потребители в блока трябва да предадат по една квота за всеки отделен тон въглероден диоксид. Крайният срок за отчитане на емисиите от миналата година ще се извърши в края на този месец, което ще увеличи търсенето и ще подкрепи цените, посочва Зорхус.
Междувременно ЕС забавя темпа на намаляване на тавана на емисиите на пазара на въглеродни квоти през следващите десет години, тъй като блокът се стреми да облекчи въздействието на своите климатични цели върху буксуващите индустрии.
В публикуван преглед на Системата за търговия с емисии Европейската комисия (ЕК) предлага годишно намаление на тавана с 3,7% за периода 2031-2035 г. и с 1,7% от 2036 г.
Брюксел планира и по-дълъг период на постепенно премахване на безплатните квоти, като същевременно определя условия за компаниите да инвестират в чисти технологии в Европа, за да отговарят на условията за получаване на помощи.

Мениджър

√ Над 9 милиона души вече са гласували за новия дизайн на евробанкнотите

Повече от 9 милиона души вече са попълнили анкетата на Европейската централна банка за новия дизайн на евробанкнотите, съобщи институцията. Гражданите могат да изразят мнението си до 21 септември в 23:59 ч. централноевропейско време.
Чрез публичната анкета ЕЦБ събира мнения за предложенията за нов облик на банкнотите в евро. Анкетата е достъпна онлайн, предава БТА.
Президентът на ЕЦБ Кристин Лагард и ръководители на други институции на Европейския съюз призоваха във видеоклип, публикуван в социалните мрежи Facebook, Instagram и LinkedIn европейците да участват преди изтичането на крайния срок.
ЕЦБ подготвя първата цялостна промяна на дизайна на евробанкнотите от въвеждането им преди повече от 20 години. Целта е банкнотите да станат по-близки до европейците, като едновременно с това бъдат подобрени тяхната сигурност, устойчивост и достъпност.
За разлика от сегашната серия, върху която са представени условни архитектурни изображения, новите банкноти могат да включват реални личности, сгради, птици и природни мотиви. До финалния етап достигнаха две теми - „Европейска култура“ и „Реки и птици“. Те бяха избрани след препоръки на независима експертна група и обществено допитване през 2023 г., в което участваха над 365 000 европейци.
При окончателния избор на дизайна Управителният съвет на ЕЦБ ще отчете резултатите от обществените допитвания, оценката на журито на конкурса за дизайн и техническите изисквания към бъдещите банкноти.
Повече от осем милиона души вече са участвали в общественото допитване, заяви в интервю за БТА в средата на август Дорис Шнеебергер, директор на дирекция „Банкноти“ в ЕЦБ. Решението за дизайна се очаква към края на 2026 г, каза още Шнеебергер.

√ Петролът продължава да поскъпва, цената се върна на нивата от месец май

Двата основни за пазарите референтни сортове петрол поскъпнаха значително до над 100 долара за барел след началото на търговията в Азия днес - първия ден от работната седмица, предаде Франс прес.
АФП отбелязва, че това е станало на фона на военните действия в Близкия изток, където бе затворен ключов петролопровод в Саудитска Арабия, а Ормузкият проток стана сцена на нови атаки.
Цената на сорта Брент от Северно море, който е референтен за Европа, с доставка през ноември се повиши днес с 2,80% до 107,54 долара за барел. Тя премина в сряда границата от 100 долара за първи път от юли тази година и регистрира през изминалата седмица ръст от близо 9%.
Американският лек суров петрол, който е бенчмарк за Северна Америка, с доставка през октомври поскъпна с 2,29% до 102,34 долара за барел.

Business.dir.bg

√ Още нагоре: "Булгаргаз" предлага с близо 6% по-скъп газ през октомври

"Булгаргаз" предлага природният газ през октомври да струва 44,08 евро за мегаватчас без цените за достъп и пренос, акциз и ДДС. Това става ясно от заявление на дружеството до Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), публикувано на сайта на регулатора.

Предложената цена е с 5,96% по-висока от утвърдената за септември стойност от 41,60 евро за мегаватчас.

В цената за октомври са включени количества природен газ по дългосрочния договор с Азербайджан, както и втечнен природен газ, закупен по договори с търговци след проведени търгове.

Предложението обхваща цената на природния газ на входа на газопреносните мрежи и разходите за дейността "обществена доставка". В нея е включен и компонент за покриване на разходите на "Булгаргаз" за съхранение на газ в подземното газохранилище "Чирен". Разходът е свързан със задълженията на дружеството по Плана за действие при извънредни ситуации.

Предстои КЕВР да разгледа заявлението на открито заседание. Окончателната цена на природния газ за октомври ще бъде определена с решение на регулатора на закрито заседание.

√ Прогноза: Инфлацията в еврозоната може да се окаже още по-висока заради газа и тока

Инфлацията в еврозоната може да надхвърли и без това повишените прогнози на Европейската централна банка (ЕЦБ), като основният нов риск идва от цените на природния газ и електроенергията. За това предупреди управителят на Словашката централна банка и член на Управителния съвет на ЕЦБ Петер Казимир, цитиран от Ройтерс.

"Вниманието ми вече е насочено по-малко към цените на петрола и горивата и все повече към цените на газа и електроенергията", заяви Казимир. Според него инфлационните рискове "определено са насочени към по-високи стойности".

Предупреждението идва, след като ЕЦБ повиши основните си лихви за втори път тази година и актуализира нагоре редица от прогнозите си за инфлацията. Това засили очакванията на финансовите пазари за нови увеличения на лихвите през следващата година.

Цените на природния газ в Европа вече са достигнали най-високото си равнище от близо 4 години. Европейските държави забавиха попълването на газохранилищата през лятото, разчитайки, че конфликтът с Иран ще приключи и цените ще се понижат.

Сега ситуацията е различна. При по-ниски от обичайните запаси европейските страни трябва да ускорят нагнетяването на газ, което допълнително поддържа цените високи. Това създава риск от по-скъпо отопление и електроенергия през следващите месеци. Според Казимир енергийният шок се оказва по-продължителен от очакваното и пълният му ефект върху икономиката все още не е проявен.

Нов натиск върху инфлацията може да дойде и от храните. Казимир очаква поскъпването им да се ускори, което е особено важно за потребителските нагласи и инфлационните очаквания.

Сред причините той посочи сушата в Европа, климатичното явление Ел Ниньо, както и по-високите цени на дизеловото гориво и торовете. Комбинацията от тези фактори може да увеличи разходите по цялата верига от производството до доставката на храните.

Следващото заседание на ЕЦБ е насрочено за 29 октомври. Финансовите пазари оценяват на около 60% вероятността централната банка да повиши отново лихвите след тази среща, пише БТА.

Предупреждението на Казимир беше подкрепено и от Изабел Шнабел, член на Изпълнителния съвет на ЕЦБ. Тя също определи тенденциите при енергийните цени като тревожни.

По думите ѝ конфликтът в Близкия изток продължава значително по-дълго, отколкото се очакваше първоначално, а поскъпването на енергията е "доста тревожно". Шнабел подчерта, че рискът вече не се ограничава до петрола, а обхваща и преработените петролни продукти и природния газ, като проблемът е особено сериозен за Европа.

3e-news.net

√ Пазарът на електромобили ускорява, зарядната мрежа догонва: Европа влиза в следващата фаза на електрическата мобилност

Глобалният пазар на електромобили преминава в нов етап. Основният въпрос вече не е само колко бързо ще растат продажбите, а дали зарядната инфраструктура, електроразпределителните мрежи и наличната мощност ще успеят да се развиват със същата скорост.

Това е основният извод от новия анализ на TradingPlatforms, който използва данните от Global EV Outlook 2026 на Международната агенция по енергетика (IEA) за парка от изцяло електрически автомобили и plug-in хибриди и за обществените бавни, бързи и ултрабързи зарядни точки в 46 държави. Анализът измерва не просто броя на зарядните устройства, а натиска върху тях – колко електромобила се падат на една точка, каква зарядна мощност е достъпна на автомобил и какъв е делът на високоскоростните станции.

Картината е на две скорости. В едни пазари инфраструктурата се изгражда преди масовото търсене и премахва един от основните психологически и практически аргументи срещу електромобила. В други автомобилният парк расте толкова бързо, че зарядната мрежа се превръща в спирачка.

Мащабът вече е значителен. Според IEA през 2025 г. в света са продадени над 20 млн. електрически автомобила, или една четвърт от всички нови коли. През 2026 г. агенцията очаква приблизително 23 млн. продажби и 28% глобален пазарен дял. Европа се очертава като най-бързо растящия от големите пазари – прогнозата е за увеличение с около 20% през тази година и електрически автомобил при приблизително една от всеки три нови продажби.

В същото време светът вече разполага с повече от 7 млн. обществени зарядни точки, след като само през 2025 г. са добавени близо 1,8 млн. – ръст от над 33%. Бързите и ултрабързите точки са се увеличили с 40%, до около 2,2 млн.

Тоест инфраструктурата расте. Но вече не е достатъчно просто да се броят зарядни колонки.

Турция утрои мрежата си, Китай добави 1,38 млн. точки за година

TradingPlatforms откроява Турция като държавата с най-бърз процентен ръст на обществената зарядна инфраструктура през 2025 г. Мрежата ѝ се е увеличила от 11 900 до 36 100 точки, или с 203,4% за една година. Добавени са около 15 хил. бавни, 5700 бързи и 3500 ултрабързи точки.

Следва Виетнам с ръст от 158% – от 12 400 до 32 хил. обществени точки. Южна Африка почти утроява инфраструктурата си. Но в абсолютни стойности мащабът на Китай остава несравним. Само за една година страната добавя 1,38 млн. обществени зарядни точки, увеличавайки мрежата си от 3,3 млн. на 4,68 млн. Това включва 700 хил. нови бавни, 300 хил. бързи и 380 хил. ултрабързи зарядни устройства.

Китай показва защо инфраструктурата и автомобилният пазар трябва да бъдат планирани заедно. Електрическият парк там достига около 44,4 млн. автомобила през 2025 г., но страната все пак подобрява съотношението си до около девет електромобила на обществена точка, защото зарядната инфраструктура расте по-бързо от самия парк.

Когато автомобилите изпреварят зарядните станции: 162 коли на една точка в Уругвай

Другата крайност е Уругвай. TradingPlatforms изчислява около 162 електромобила на една обществена зарядна точка – най-големият дисбаланс сред изследваните 46 държави. Причината е показателна: данъчните облекчения рязко ускоряват покупките на EV, но инфраструктурата не ги следва със същия темп. Електрическият парк повече от удвоява размера си за година, докато броят на зарядните точки се увеличава само с 14%.

В Обединените арабски емирства съотношението е около 153 автомобила на точка. Във Филипините паркът нараства повече от седем пъти за година, но обществената мрежа почти не се променя – и натискът скача до около 128 EV на зарядна точка.

Точно тези примери показват риска от политика, която стимулира покупката на автомобила, но не създава едновременно условия за зареждането му.

Южна Корея показва обратния модел – първо инфраструктурата

В другия край е Южна Корея – само около два електромобила на една обществена зарядна точка. Това не е случайно. Законодателството изисква зарядни съоръжения в определен дял от паркоместата в жилищните комплекси, което е особено важно в държава, където огромна част от населението живее в многофамилни сгради и не разполага със собствен гараж.

През 2025 г. корейският EV парк нараства от 767 хил. до 994 хил. автомобила, а обществените зарядни точки надхвърлят 491 хил.

Този пример е особено приложим за Европа – и България. Масовият преход вече не може да се основава на предположението, че всеки собственик ще включва автомобила си през нощта в личен гараж.

Европа е сред лидерите, но вече се сблъсква с проблемите на зрелия пазар

Европа е в по-различна позиция от бързо навлизащите развиващи се пазари. През 2025 г. електромобилните продажби на континента нарастват с над 30% до 4,2 млн., или 28% от пазара. Само в ЕС са продадени почти 3 млн. електрически автомобила, а делът им доближава 27%. IEA свързва ускорението най-вече с по-строгите европейски CO_2 стандарти за новите автомобили, влезли в сила през 2025 г.

Тенденцията се усили и през тази година. ACEA отчете 1,22 млн. нови изцяло електрически автомобила в ЕС само през първото полугодие на 2026 г., с пазарен дял 20,7% – спрямо 15,6% година по-рано. Plug-in хибридите добавят още 9,8%. Същевременно общият дял на бензиновите и дизеловите коли вече е паднал под 30%.

Разликата между данните на ACEA и по-високите проценти на IEA е методологична – IEA разглежда BEV и PHEV съвместно като electric cars, докато ACEA отделя изцяло електрическите автомобили от plug-in хибридите. Именно това ускорение поставя все по-силен натиск върху инфраструктурата.

Нидерландия има много зарядни, Полша и Швеция залагат повече на скоростта

Европейската карта остава силно неравномерна. TradingPlatforms изчислява около 6 EV на обществена точка в Нидерландия, 7 в Гърция, 8 в Белгия, 10 в Австрия и 12 във Франция, Испания и Турция.

Но само броят прикрива важни различия. В Нидерландия над 90% от обществените устройства са бавни и само около 3,5% попадат в категориите fast или ultra-fast. Белгия също е доминирана от по-ниска мощност. Това е логично за гъсти градски пазари, където автомобилът може да стои включен по-дълго.

Полша има много по-различна структура: 23,7% от мрежата ѝ е бърза и 13,6% – ултрабърза. В Швеция ултрабързите точки достигат 16,1%.

Следователно зрялостта вече се измерва не само с „колко контакта има“, а с „колко автомобила и колко енергия могат да бъдат обслужени за единица време“.

TradingPlatforms дори поставя Австрия сред европейските лидери по този показател с около 4 kW обществена зарядна мощност на EV, следвана от Испания с 3,7 kW, Гърция с 3,6 kW, Швеция с 3,4 kW и Франция и Нидерландия с около 3,1 kW.

Новата валута е киловатът, а не броят на колонките

Това е може би най-важният методологичен акцент в анализа. Една точка с мощност 350 kW не е еквивалентна на една точка с 11 или 22 kW. Затова броят сам по себе си все по-малко описва качеството на инфраструктурата.

IEA изчислява, че в ЕС в края на 2025 г. има средно около 11 електрически леки автомобила на една обществена зарядна точка, но обществената зарядна мощност е около 3 kW на EV – под глобалното средно ниво.

Точно това обяснява европейската политика за преминаване към по-мощни коридорни станции.

Регламентът за инфраструктурата за алтернативни горива – AFIR – изисква държавите да осигуряват достатъчно публична мощност спрямо автомобилния парк: поне 1,3 kW за всеки регистриран BEV и 0,8 kW за всеки PHEV.

По основната TEN-T пътна мрежа трябва да има зарядни хъбове за леки автомобили на интервали до 60 км, като инфраструктурата постепенно преминава към значително по-високи мощности. Така ЕС се опитва да гарантира не просто наличие на зарядно устройство, а достатъчна системна мощност.

До 2035 г. Европа ще има над 4 млн. обществени точки – но използването им трябва да стане по-ефективно

IEA очаква в по-широка Европа обществените зарядни точки да се увеличат повече от три пъти и да надхвърлят 4,3 млн. през 2035 г. Бързата инфраструктура ще расте почти пет пъти, а ултрабързите зарядни устройства ще достигнат близо половин милион. Общата обществена зарядна мощност може да се приближи до 200 GW.

Интересното е, че съотношението автомобили към зарядни точки може да се влоши – от около 15 на една точка в широкия европейски регион през 2025 г. до над 30 през 2035 г. – без това непременно да означава по-лоша услуга. Причината е по-високата мощност и по-доброто използване на станциите.

Това е важен извод и за публичната политика: не е икономически рационално постоянно да се преследва минимален брой автомобили на един физически конектор, ако същата услуга може да се предостави с по-малко, но по-бързи и по-добре разположени устройства. IEA смята, че Европа трябва средно да добавя около 300 хил. обществени зарядни точки годишно до 2035 г. – малко над досегашните рекорди.

Европа има около 1,2 млн. обществени точки – и още е далеч от необходимия мащаб

Актуалните европейски данни показват ускорение, но и разстоянието, което остава. Към средата на 2026 г. публичният заряден капацитет в ЕС достига приблизително 41,6 GW, с 29% годишен ръст. Броят на обществените точки е около 1,2 млн., показва последният европейски мониторинг, цитиран от ACEA.

Докато зарядната инфраструктура продължава да расте, автомобилната индустрия предупреждава, че разпределението ѝ все още е прекалено неравномерно, а Италия, Чехия, Полша, Испания, Гърция и България са сред пазарите с по-голяма разлика между конвенционалната и EV инфраструктурата.

Това е и европейският парадокс: в абсолютни стойности континентът е сред световните лидери, но инфраструктурата все още е концентрирана в сравнително малък брой държави и икономически силни региони.

Истинското тясно място вече става електрическата мрежа

Следващият проблем няма да бъде намирането на парцел за зарядната станция, а осигуряването на мощност. Ултрабърз хъб с 10 зарядни точки по 300–400 kW може да изисква няколко мегавата присъединена мощност – съпоставимо с немалък индустриален потребител.

Ако наблизо няма подходяща подстанция, трансформатор или достатъчен капацитет на средното и високо напрежение, зарядните могат да бъдат физически построени, но да чакат месеци или години за присъединяване.

Това е част от по-широкия европейски инфраструктурен проблем, който вече се наблюдава при ВЕИ, батериите, центровете за данни и индустриалната електрификация.

IEA предупреждава, че увеличаването на скоростта на зареждане ще засилва локалните мрежови ограничения. В глобален план потреблението на електроенергия от EV може да се увеличи около шест пъти до над 1500 TWh през 2035 г. – само около 4% от световното търсене, но въздействието е концентрирано в определени часове и точки от мрежата. В Европа EV могат да добавят над 10% към общото потребление на електроенергия до 2035 г. Проблемът следователно не е толкова количеството енергия, колкото мястото и часът, в които тя се търси.

Умното зареждане може да превърне автомобила от товар в ресурс

Именно тук се появява следващата фаза. Ако милиони автомобили започнат да се зареждат в 18:30 часа след края на работния ден, те ще увеличат вечерния пик. Ако същите коли получават автоматичен ценови сигнал и зареждат след полунощ или в обедните часове с висок соларен излишък, ефектът може да бъде обратен.

Smart charging премества потреблението към часовете, когато електроенергията е по-евтина и мрежата е по-слабо натоварена.

Следващата стъпка е vehicle-to-grid – V2G, при която автомобилът може временно да отдава част от енергията от батерията обратно към системата.

IEA отбелязва, че първите комерсиални V2G предложения за частни собственици се появиха през 2025 г., но автомобилите, които поддържат технологията, все още са малко, стандартите са фрагментирани и регулаторната рамка не е напълно готова.

Това обаче може фундаментално да промени икономиката на електромобила – батерията престава да бъде актив, който стои неизползван 90% от времето, и започва да предоставя гъвкавост на мрежата.

България: малък EV парк, но вече много висок темп на растеж

България влиза в тази фаза от много по-ниска база. В предоставените актуални данни на база регистрите на МВР към 1 септември 2026 г. са посочени 38 080 изцяло електрически леки автомобила. Това е приблизително 1,1% от автомобилния парк, но увеличението спрямо предходната година е над 60%. При включване на електрическите товарни автомобили, автобуси и други категории общият брой на електрическите превозни средства се приближава до 46 хил.

Тук е важно разграничението с методологията на IEA и TradingPlatforms. Техните сравнителни показатели включват BEV плюс PHEV, а в българските актуални данни по-горе говорим конкретно за изцяло електрически леки автомобили. Освен това България не е сред подробно представените пазари в публикуваната класация на TradingPlatforms, затова националната част трябва да се оценява чрез български и европейски източници, а не механично да се поставя в тяхната таблица.

Въпреки ниския абсолютен дял тенденцията е ясна – електромобилът постепенно се измества от нишов премиум продукт към по-масов пазар, подпомогнат от по-достъпни нови модели и голям внос на употребявани автомобили.

Точно тук българската специфика се различава от Западна Европа. Пазарът „втора ръка“ може да се окаже един от основните двигатели на електрификацията, както вече се е случвало с конвенционалните автомобили.

Българската зарядна мрежа има необичайно предимство – изпревари автомобилния парк

Зарядната инфраструктура в България в някои отношения се разви по-бързо от самия пазар на коли. Това е важно предимство.

Според пазарни данни съотношението е оценено на приблизително 7,5 електромобила на една обществена зарядна точка, което би поставило страната в сравнително добра европейска позиция, макар броят да зависи силно от това как се дефинират и преброяват активните обществени конектори.

По ключови маршрути като АМ „Тракия“ и АМ „Струма“ вече има плътна мрежа и се преминава от стария стандарт от 50 kW към високоскоростни и мултиконекторни хъбове. Според екпертни анализи има обекти с обща налична мощност от стотици киловати и до около 1 MW на локация. Това прави пътуването София–Пловдив–Бургас или София–Кулата значително по-малко проблематично, отколкото само преди няколко години. Но националната картина е по-неравномерна.

Северна България остава слабата зона

Основният проблем не е липсата на зарядни в София или по „Тракия“, а географската концентрация. Северна България – особено направленията по „Хемус“, към Русе и части от Северозапада – разполага с по-разредена бърза DC инфраструктура. Това е важно, защото добрата национална статистика може да прикрива местни „зарядни пустини“. Един собственик не се интересува колко зарядни точки има общо в България, ако между два града по неговия маршрут няма надеждна станция на разумно разстояние.

Точно поради това европейският AFIR е изграден около коридорни изисквания, а не само около национални числа. Държавата започва да навлиза там, където досега инвестираше почти само частният сектор

Българският публичен заряден пазар досега е развит до голяма степен от частни оператори. През 2026 г. обаче държавата започна по-активно да подкрепя инфраструктурата по TEN-T.

През януари Министерството на транспорта подписа първите шест договора за бързи зарядни центрове по основната пътна мрежа, на обща стойност близо 1,4 млн. евро по Програма „Транспортна свързаност“ 2021–2027. Целта е зареждане за около 15 минути и запълване на липсващи участъци по стратегическите коридори.

Това е правилна посока, защото пазарът естествено изгражда първо станции там, където има висок трафик и бърза възвръщаемост. Държавната намеса има най-голям смисъл именно там, където инфраструктурата е обществено необходима, но все още трудно оправдава частната инвестиция.

България има достатъчно точки за сегашния парк – но това може бързо да се промени

Това е най-съществения национален извод от анализа на TradingPlatforms. Сегашното сравнително добро съотношение не трябва да създава фалшиво спокойствие. Ако паркът продължи да расте с 50–60% годишно, днешните 7–8 автомобила на точка могат много бързо да станат 15 или 20, освен ако инфраструктурата не продължи да се увеличава изпреварващо.

Точно това се случва в държавите, които TradingPlatforms определя като „charging deserts“: не непременно липса на зарядни устройства, а рязко ускорение на EV пазара, което инфраструктурата не успява да последва.

За България прозорецът е удобен – автомобилният парк все още е достатъчно малък, за да може системата да се подготви предварително.

Голямото българско предизвикателство ще бъде в жилищните квартали, а не само на магистралата

Следващата фаза не е само повече хъбове по магистралите. За масовото навлизане на електромобила е много по-важно къде зарежда автомобилът през 95% от времето, когато не пътува на дълъг път.

В Западна Европа собственото домашно зареждане е решаваща част от икономиката на EV. България има специфичен проблем – огромен дял от населението живее в многофамилни жилищни сгради, често без собствен гараж или паркомясто с индивидуален електрически достъп.

Това прави корейския модел, описан в анализа на TradingPlatforms, особено интересен за страната: изискванията за зарядна готовност в жилищните комплекси могат да бъдат по-важни за масовия пазар от още една ултрабърза станция на магистралата.

Европейската Директива за енергийните характеристики на сградите постепенно увеличава изискванията за предварително окабеляване и зарядна инфраструктура в нови и основно реновирани сгради. За България практическото прилагане на тази част ще бъде критично.

Мрежата трябва да знае кога автомобилът зарежда

Третата задача е електроенергийната. България вече изпитва силен ръст на фотоволтаиците и батериите. Ако към тях се добавят десетки или стотици хиляди EV, електроразпределителните оператори ще трябва да управляват нови локални пикове.

Не е нужно обаче всеки нов автомобил да означава нов трансформатор. При интелигентно управление зареждането може да се разпредели във времето. Автомобилът, включен в 19 часа, не е задължително веднага да консумира 11 kW. Ако собственикът го иска зареден до 7 часа сутринта, системата може да използва часовете с най-ниско натоварване и най-ниска цена.

Това изисква смарт електромери, динамични тарифи, комуникация между автомобила и зарядното устройство, агрегатори и ясни правила за участие в пазарите за гъвкавост. Без тях електромобилът се превръща в нов товар. С тях може да се превърне в управляем товар – а в бъдеще и в батерия за системата.

По-големият риск за Европа е не липсата на ток, а лошото управление на мощността

Прогнозата на IEA е важна в този контекст. Дори при масово навлизане на електромобили те не „изяждат“ европейската електроенергийна система. До 2035 г. EV могат да повишат общото европейско търсене с малко над 10% – значим, но управляем ръст.

Трудността е, че 10% допълнителна електроенергия не се потребява равномерно. Хиляда автомобила, зареждани бавно през осем нощни часа, са напълно различен мрежови проблем от хиляда автомобила, включени едновременно на 250-kW станции. Точно затова бъдещата EV политика все повече се превръща и в политика за мрежите.

Цената на автомобила остава другата половина от уравнението

Зарядната инфраструктура сама по себе си не може да направи електромобила масов. IEA посочва, че достъпността постепенно се подобрява. В Китай вече 70% от продадените BEV през 2025 г. са по-евтини от средния конвенционален автомобил. Европа все още не е стигнала този етап, но по-строгите CO_2 норми принудиха производителите да променят ценовите си стратегии и да пуснат повече по-достъпни модели.

В България това е особено важно заради по-ниската покупателна способност. Пазарът трудно може да стане масов, ако EV остава автомобил за домакинство, способно да отдели 40–50 хил. евро. По-достъпните европейски и азиатски модели, както и употребяваните електромобили, вероятно ще бъдат по-силен двигател от директните субсидии.

Високите петролни цени също променят сметката. IEA изчислява, че вследствие на сегашната енергийна криза годишната икономия от гориво при EV в ЕС през април е била с 35% по-голяма, отколкото през 2025 г. Така геополитиката парадоксално увеличава икономическата привлекателност на електромобила.

Какво трябва да направи България

Страната няма нужда просто да увеличава броя на зарядните станции. Следващата фаза трябва да бъде по-прецизна. Приоритетът е да се запълнят географските празнини – Северна и Северозападна България и по-слабо натоварените TEN-T направления – вместо публичната подкрепа да дублира доходоносни частни станции в София или по „Тракия“.

Второ, стимулът трябва постепенно да се мести от броя към мощността, надеждността и едновременното обслужване. Една неизправна 22-kW точка не трябва статистически да има същата тежест като многоконекторен 400-kW хъб.

Трето, процедурите за мрежово присъединяване на зарядните хъбове трябва да се ускорят, но без разходите за локално усилване на мрежата неконтролируемо да се прехвърлят върху всички потребители.

Четвърто, зарядната готовност трябва да стане стандарт при жилищни блокове, обществени паркинги, офиси, търговски центрове и общинска инфраструктура, защото именно там ще се случва ежедневното зареждане.

И пето – България трябва да започне рано със smart charging, динамични тарифи и V2G, вместо първо да създаде голям неуправляем товар и едва след това да го коригира.

Следващото състезание е за инфраструктура, която изпреварва електромобила

В анализа на TradingPlatforms има един особено важен извод: държавите, които са най-добре позиционирани за следващата фаза на EV прехода, не са непременно тези с най-много електромобили или най-много зарядни колонки. Това са държавите, които успяват едновременно да увеличават достъпността, мощността и скоростта на зареждане заедно с автомобилния парк.

Китай го прави чрез огромен мащаб. Южна Корея – чрез предварително изградена инфраструктура. Нидерландия – чрез изключителна гъстота. Полша и Швеция – чрез по-силен акцент върху бързото зареждане.

Европа като цяло влиза в по-сложната фаза: след количествения бум идва необходимостта зарядната система да стане по-бърза, по-равномерно разпределена, по-надеждна и по-интелигентно свързана с електрическата мрежа.

България все още има предимството да е в началото на масовия пазар. Днешният сравнително малък електромобилен парк означава, че зарядната мрежа засега може да го изпреварва. Но при сегашните темпове този комфорт няма да продължи дълго.

√ Цените на златото и среброто се движат в посока надолу

Цената на златото намалява съществено, поради опасенията, че Федералният резерв през тази седмица ще повиши ключовия лихвен процент, за да ограничи инфлацията.

Котировката на декемврийските фючърси за златото на борсата Comex към момента на отразяване спадат с над 2 % и се движат в диапазона 4281,27 – 4280,66 долара за унция. В посока надолу се движи и цената на среброто – до 62,86 – 62,90 долара за унция. С близо 4 на сто спада и стойността на платината – до 1765,80 долара за унция.

Силният долар води до намаляване на търсенето на благородни метали от притежателите на други валути, а индексът ICE DXY, който проследява долара спрямо шест валути (евро, швейцарски франк, йена, канадски долар, британски паунд и шведска крона), расте с 0,42% по време на търговията.

Наблюдателите на пазара припомнят, че в сряда вечерта се очаква да бъдат обявени резултатите от двудневното заседание на Федералния резерв, а търговците на деривати очакват повишаване на лихвата с 0,25 базисни пункта. Предполага се затягането на паричната политика е заради скока на цената на петрола, който пък се отразява на цените на горивата, които вдигат инфлацията.

Активността на пазара на злато се възстанови през август, като средните дневни обеми на търговия нараснаха с 21% спрямо предходния месец във всички основни пазарни сегменти. Какъв обаче ще бъде пазарът през септември все още е рано да се каже.

Bloomberg TV Bulgaria

√ Германия ще лобира в ЕС за нова политика към Китай и още мита

- Сред обсъжданите инструменти са нови мита, инвестиционен контрол и по-строги ограничения върху износа
- Берлин и Париж работят по обща позиция, която да бъде представена на ЕС преди разговорите с Китай през октомври
- Германският износ за Китай е намалял с 9,7% през 2025 г., докато вносът е нараснал с 8,8%

Германия подготвя мащабен пакет от мерки за икономическа сигурност, с който да защити стратегически отрасли от Китай. Той може да включва и нови мита върху хибридните електромобили.

Германските министерства анализират уязвимостите спрямо Китай и оценяват възможните ответни мерки. Сред обсъжданите предложения са нови мита, задължителни съвместни предприятия, засилен контрол върху входящите и изходящите инвестиции и по-строг режим за контрол на износа, според запознати с плановете източници.

Правителството на канцлера Фридрих Мерц цели одобрение от кабинета на 14 октомври, преди да потърси по-широка подкрепа от Европейския съюз.

Берлин заема все по-твърда позиция спрямо Китай

Подготвяните мерки показват промяната в политиката на Германия към Китай, която традиционно беше предпазлива заради зависимата от износа германска икономика и тесните търговски връзки с Пекин.

Търговският дефицит на ЕС с Китай вече надхвърля 1 млрд. евро дневно, а спадът в германската индустрия доведе до обявяването на десетки хиляди съкращения, като Volkswagen AG планира да увеличи глобалните съкращения до 100 000 работни места.

Новите планове са конкретен знак за по-твърдата германска позиция, която цели по-балансирани отношения с Китай. По-рано тази година Мерц заяви, че „подценихме силата и икономическата мощ на Китай“, като добави, че Европа е изправена пред „голям стратегически поврат“.

Берлин работи с Париж за изграждане на подкрепа сред останалите членове на ЕС на срещата на върха в Брюксел през октомври и преди разговорите с Пекин по-късно същия месец, казаха източниците, пожелали анонимност.

Двете столици работят за финализиране на общ документ с позицията си, който ще бъде представен на ЕС като основа за мерки на равнище на целия блок.

Говорител на Министерството на икономиката не е отговорил на запитване за коментар. Мерките все още не са обединени в единен проект, а одобрението им от кабинета не е гарантирано.

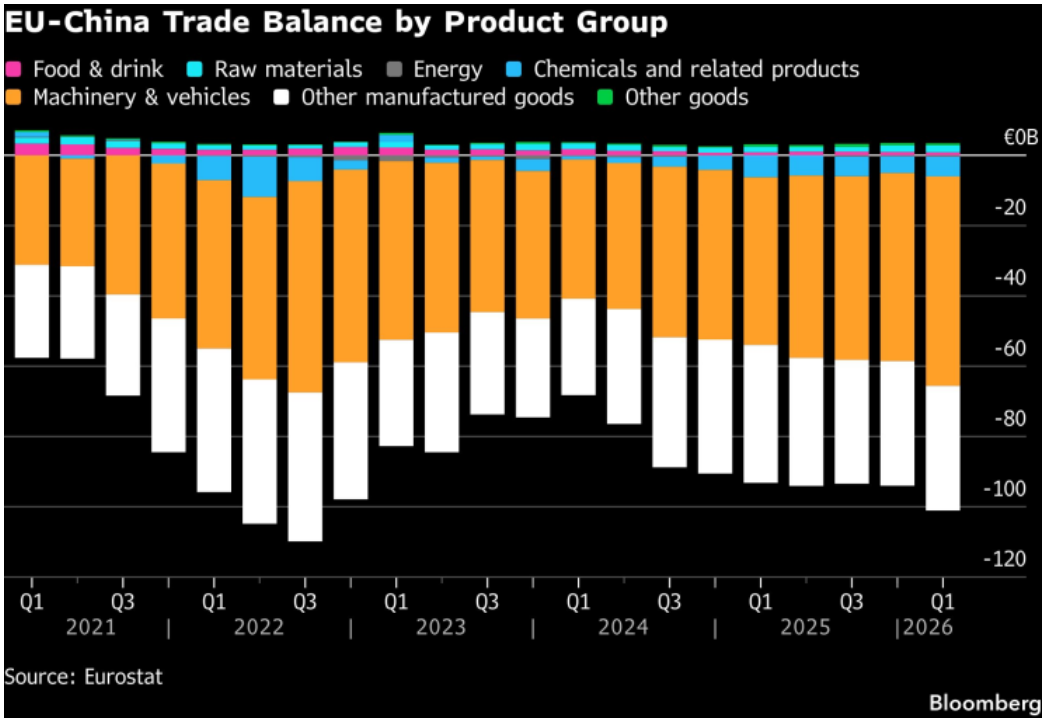
Какво казва Bloomberg Economics…

„Европейските производители са изправени пред по-пряка конкуренция от Китай - на вътрешните си пазари, на трети пазари и в самия Китай.“ - Никол Горгон-Каратели.

Позицията на Германия се изостри, тъй като китайските компании бързо се придвижват към сегменти с по-висока добавена стойност и поставят под натиск европейските производители в отрасли като автомобилостроенето и машиностроенето. Германският износ за Китай е намалял с 9,7% до 81,3 млрд. евро през 2025 г., докато вносът е нараснал с 8,8% до 170,6 млрд. евро, сочат данни на Федералната статистическа служба на Германия.

Продажбите в Европа на китайски plug-in хибридни модели се ускоряват през последните години. Рекордните една трета от регистрираните през юли такива автомобили са произведени от марки като Jaecoo на Chery Automobile Co., сочат данни на Dataforce.

Китайските автомобилни производители печелят потребители с по-достъпни хибридни модели в момент, когато бюджетите на домакинствата остават под натиск, а цените на бензина рязко се повишиха заради конфликта в Близкия изток. Мерц обвини Китай, че поддържа юана изкуствено слаб, като заяви, че валутата е подценена с 25% до 30%. Вицеканцлерът и финансов министър Ларс Клингбайл публично предложи разширяване на митата на ЕС върху произведени в Китай plug-in хибриди, както и изискване към някои китайски компании да изградят дейност в Европа чрез съвместни предприятия, контролирани с европейско мнозинство. Той също така подкрепи предпочитанията за „Купувайте европейското“.

Търговски баланс между ЕС и Китай по групи продукти

Разглежданият пакет обхваща мерки за търговска защита, обществените поръчки, корпоративните вериги за доставки, критичните суровини, инвестиционния контрол и технологичните ограничения, според източниците.

Сред възможностите са по-силни стимули за използване на местно съдържание и предпочитания при обществените поръчки, по-активно използване на инструменти като Международния инструмент на ЕС за обществените поръчки, както и по-строги изисквания към компаниите да диверсифицират доставчиците си и източниците на критични минерали.

ЕС и Германия обсъждат по-строг контрол върху технологичния износ

Представители на властта обсъждат и затягане на контрола върху износа, включително на модерни технологии за изкуствен интелект и оборудване за производство на полупроводници, казаха източниците.

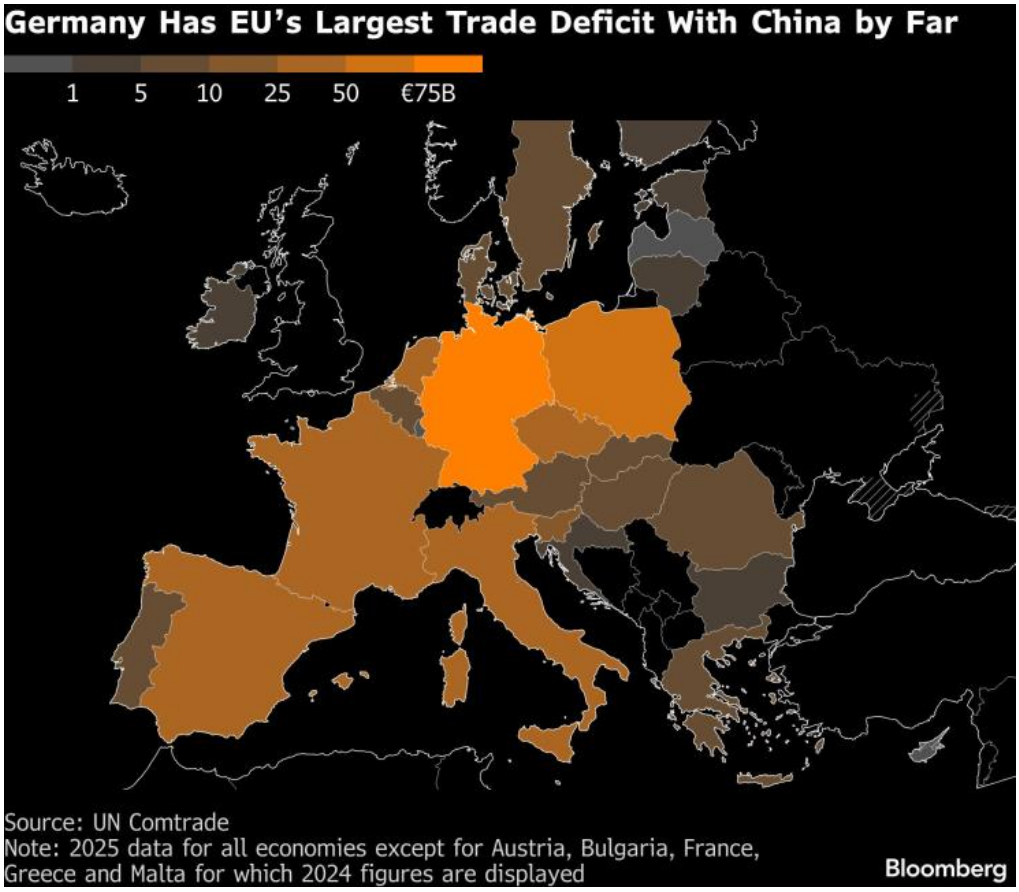
Тази инициатива отразява опасенията, че Китай е използвал някои продукти за военни цели, въпреки че те не попадат под действащите ограничения за стоки с двойна употреба, каза един от източниците.

Друг елемент от плановете предвижда разширяване на контрола върху входящите чуждестранни инвестиции, според източниците. Германското законодателство в момента позволява на правителството да се намеси, когато дадено придобиване вероятно ще застраши „обществения ред“ или „сигурността“.

Предложенията ще добавят критерии като „икономическа устойчивост“ и „стратегически зависимости“ или „асиметрии“. Вече се подготвя нов закон за инвестиционния контрол.

Контролът върху изходящите инвестиции би бил по-спорен. Някои длъжностни лица искат режим, който да позволява преглед или ограничаване на германски инвестиции в Китай в чувствителни отрасли, казаха те.

Подобна стъпка би надхвърлила необвързващата рамка на ЕС за преглед, която е насочена към полупроводниците, изкуствения интелект и квантовите технологии, и вероятно ще срещне съпротива от консерваторите, подкрепящи свободния пазар, в Християндемократическия съюз на Мерц.

Германия има най-големия търговски дефицит с Китай в ЕС

Програмите за държавна подкрепа за индустрията също могат да бъдат насочени към уязвимостите по веригите за доставки, включително чрез финансиране на алтернативни източници и мощности за преработка на критични суровини, според източниците.

Като пример е посочен волфрамът, използван от машиностроителите при производството на твърди сплави, където представители на властта виждат силна зависимост от китайските доставки.

Германия вече предприе стъпки за намаляване на зависимостта си от китайски доставчици в телекомуникациите. Операторите трябва да преустановят използването на всички критични компоненти, произведени от Huawei Technologies и ZTE, в основните си 5G мрежи до края на 2026 г.

Те трябва също така да заменят критичните функции на системите за управление на 5G мрежите на двете компании в мрежите за достъп и пренос с технологии от други доставчици до края на 2029 г.

Представители на властта обсъждат разширяването на този подход и към други критични области на цифровата инфраструктура, казаха източниците.

Част от мерките ще влязат в по-широка стратегия за икономическа сигурност

Очаква се много от предложенията да бъдат включени и в по-широка национална стратегия за икономическа сигурност, която трябва да бъде представена по-късно тази година, според източниците.
Тя ще надхвърли приетата през март стратегия за икономическа защита, която е насочена основно към защита на компаниите и научноизследователските институции от физически, дигитални и хибридни заплахи като шпионаж, саботаж и кибератаки.

√ Няма надежда: Защо Европа продължава да губи компании за недвижими имоти

- Европейските фондови пазари са загубили компании за недвижими имоти на стойност над 81 милиарда евро от края на 2020 г. насам, като трайно ниските цени на акциите правят фирмите уязвими за поглъщане.
- Общо 61 компании за недвижими имоти са напуснали публичните пазари от пика в началото на десетилетието.
- Натискът в Европа е добра новина за американските компании в сектора, които търсят изгодни сделки.

Европейските фондови пазари са загубили компании за недвижими имоти на стойност над 81 милиарда евро от края на 2020 г. насам, тъй като трайно ниските цени на акциите правят фирмите уязвими за поглъщане.
Общо 61 компании за недвижими имоти са напуснали публичните пазари от пика в началото на десетилетието – предимно чрез сливания с други публични дружества от сектора, но също така и поради отписване от борсата и сделки за преминаване към частна собственост, сочат данни на Европейската асоциация за публични недвижими имоти (EPRA). Само във Великобритания 49 компании са напуснали пазара от 2017 г. насам.
Акциите на европейските компании за недвижими имоти редовно се търгуват под стойността на техните портфейли още от времето на финансовата криза, а рязкото покачване на разходите за финансиране след инфлационния шок през 2022 г. допълнително задълбочи тази тенденция.
Това доведе до поглъщане на фирми от по-големи конкуренти, като дори компаниите от най-високия сегмент на пазара са изложени на риск. Текущата сделка на Prologis Inc. за придобиване на най-големия британски инвестиционен тръст за недвижими имоти (REIT) – Segro Plc – на стойност 14 милиарда паунда, показа, че дори най-големите играчи в сектора са уязвими пред опитите за придобиване от страна на по-големи конкуренти.

Броят на публичните компании за недвижими имоти в Европа намалява през това десетилетие | Пазарна капитализация на публичните компании за недвижими имоти в Европа и Обединеното кралство

Натискът в Европа е добра новина за американските компании в сектора, които търсят изгодни сделки.

„Фактът, че разполагаме с предимство по отношение на разходите за капитал и мащаба на дейността, ни позволява да се намесим като доставчик на решения и да съдействаме за консолидирането на сектора“, заяви Сумит Рой, главен изпълнителен директор и президент на Realty Income Corp., в интервю в кулоарите на конференцията на Европейската асоциация за публични имоти (EPRA).

Въпреки това, някои инвеститори смятат, че ръководните екипи трябва да полагат повече усилия, за да се защитят от евентуални предложения за придобиване.

„Ако не сте заявили ясно амбициите си, ако се превърнете в мишена, ако станете обект на сделка за сливане или придобиване или ако в списъка на акционерите отново се появи активист-инвеститор, така или иначе ще се наложи да предприемете действия – защо тогава сами да не зададете дневния ред?“, коментира Матю Норис, ръководител на направлението за ценни книжа в сектора на недвижимите имоти в компанията Gravis.

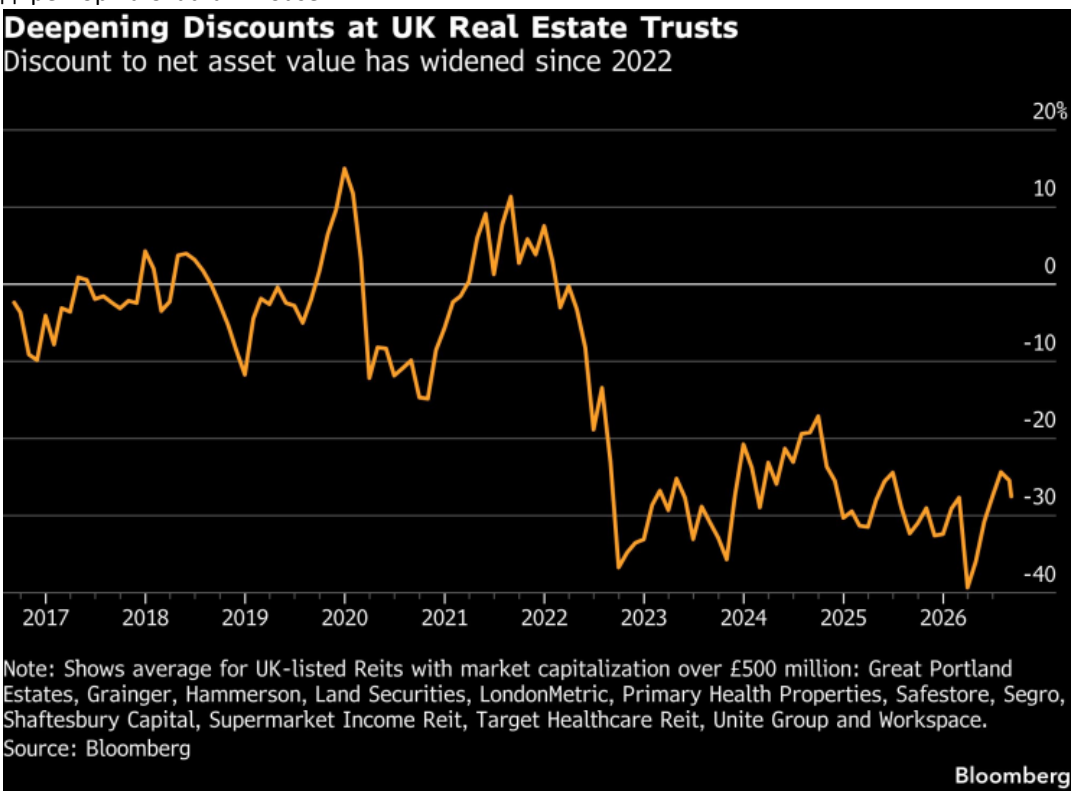
Настроението на конференцията в хотел Principe de Savoia в Милано тази година беше особено мрачно. Продължаващият конфликт в Близкия изток, съчетан с предстоящите президентски избори във Франция и забавянето на някои от най-големите европейски икономики, подкопа увереността на участниците, които се надяваха на възстановяване на позициите на европейските публични компании за недвижими имоти.

„Миналата година хората имаха надежда“, каза Рожие Кирийнс, старши портфолио мениджър и ръководител на направление „Европейски недвижими имоти“ в Cohen & Steers. „Тази надежда вече я няма.“

За някои инвеститори ситуацията напомняше на филма „Омагьосан ден“ (Groundhog Day) – усещане за повтарящо се ежедневие след години на незадоволително представяне на акциите на европейските компании за имоти и липса на изгледи за край на спада, предизвикан първо от пандемията от COVID-19, а след това и от рязкото прекратяване на ерата на свръхниските лихвени проценти вследствие на руската инвазия в Украйна.

На фона на цените на петрола, които в дните преди конференцията отново достигнаха 100 долара за барел, участниците се опитваха да намерят начини да продължат напред въпреки постоянната несигурност.

„Черните лебеди се размножават и вече не идват поединично, а на цели ята“, отбеляза Бронуен Мадокс, директор и главен изпълнителен директор на Chatham House.

Нарастващ дисконт при британските тръстове за недвижими имоти | Разликата спрямо нетната стойност на активите се увеличи от 2022 г. насам

Напливът на капитали към сегмента на частното кредитиране оказва допълнителен натиск върху публичните компании да оправдаят присъствието си на капиталовите пазари. Инвеститорите вече могат да търсят доходност в сфери като инфраструктура, частни пазари и инструменти с фиксирана доходност, избягвайки волатилността на цените на акциите.
Въпреки това има няколко компании за недвижими имоти, които се опитват да се противопоставят на тази тенденция. Blackstone Inc. – най-големият глобален собственик на недвижими имоти – обмисля излизане от публичните пазари за два от своите портфейли: Hotel Investment Partners и Indurent.
Интересът към листвания на борсата може да бъде стимулиран и от сектора на центровете за данни – най-атрактивния клас активи в сферата на имотите – тъй като технологичните компании се надпреварват да изграждат капацитет за обработка на данни в световен мащаб.
„Чуват се слухове за четири или пет първични публични предлагания (IPO), които се очакват по-късно тази година, като всички те, както може да се очаква, изглежда са свързани с центрове за данни“, коментира Том Уокър, съпредседател на отдела за глобални публични реални активи в Schroders Plc, макар и да добави, че по-голямата част от тази активност „вероятно ще бъде съсредоточена в САЩ и Азия“. Това е обнадеждаващ знак за свиващия се публичен пазар, дори и геополитическата несигурност да затруднява избора на подходящ момент за продавачите.
„Смятам, че през последните няколко години беше съвсем ясно, че списъкът с предстоящи първични публични предлагания (IPO) е напълно празен“, заяви Доминик Моеренхаут, главен изпълнителен директор на EPRA, посочвайки скорошния пазарен дебют на швейцарска компания за недвижими имоти в сферата на здравеопазването като повод за оптимизъм. „Мисля, че днес можем да кажем, че е възможно да станем свидетели на още една или две подобни приятни изненади преди края на годината.“

Капитал

√ Токът поскъпна и ТЕЦ "Марица-изток 2" продаде енергия за 7 млн. евро на борсата

През последните месеци ТЕЦ "Марица-изток 2" почти не е участвала на свободния пазар на електроенергия, тъй като стойността на електроенергията й е твърде висока и няма клиенти за нея. Но от началото на септември централа отново започна да сключва договори на българската енергийна борса. Само за седмицата 14 - 20 септември тецът е провел два успешни търга за общо 250 MW мощност, като цената на сделката по първия търг е 169.82 евро/MWh, а по втория е 168.06 евро/MWh. Така само за тази седмица централата ще спечели над 7.1 млн. евро. Освен това има договори за 150 MW на цена 170.77 евро/MWh и за седмицата 21 - 27 септември.
При цени под 160 евро/MWh въглищната централа трудно покрива производствените си разходи заради разходите за емисионните квоти, които към 14 септември се търгуват на 87.32 евро/тон CO2.
Възможността за ТЕЦ "Марица-изток 2" се отвори, след като в последните седмици електроенергията в цяла Европа поскъпна, а на българската борса в сегмента "ден напред" средната цена за базова енергия мина психологическия праг от 200 евро/MWh на 11 септември. В понеделник (14 септември) цената падна на 193.13 евро/MWh, а за вторник котировките са 176 евро/MWh. Но това все пак е над 20% скок спрямо началото на август. Цените в България обаче остават под тези в Унгария и Румъния, които на 14 септември възлизат на 251 евро/MWh и 238 евро/MWh респективно, като основен принос за това имат батериите.
Това е и причината пиковите цени тук да остават двойно по-ниски от тези на Румъния. На 14 септември най-високата търгувана цена там е 357 евро/MWh в 19:45, докато в България в пиковото търсене към 19:00 цената е 308 евро/MWh.
Съхранението позволява и по-голям износ, като данните показват, че в същите тези пикови часове изнасяме най-много електроенергия, като само за вчера (13 септември) към 19:00 нетният износ е възлизал на 3.7 GW, като над 2.2 GW са били към Румъния. Отчасти това се дължи и на намаленото производство при съседката ни след контролираното спиране на румънската АЕЦ "Черна вода". Българската АЕЦ "Козлодуй" също намали мощностите си с още 60 MW от 14 септември до общо 120 MW под номинала.
Скъпият природен газ в основната на всичко
Една от причините за поскъпването на електроенергията е пряката свързаност между пазарите, заради която цените на газа се отразяват почти веднага и върху цените на тока. Нидерландският TTF за пореден път стигна рекордни нива, като в четвъртък следобед природният газ се търгуваше за 83 евро/MWh - най-високото ниво от 2022 г. насам, и макар че на 14 септември имаше лек спад, пазарът се задържа около 80 евро/MWh. Това е почти двойно колкото цената в началото на

юли. При такива стойности горивната компонента на газова централа CCGT с ефективност около 53% има разход от 150 евро/MWh само за гориво. Като добавим и начислението на въглеродните квоти и други оперативни разходи, крайната цена на газовите централи надхвърля 200 евро/MWh.
Основните фактори за поскъпването на газа пък са войната в Близкия изток и блокирането на Ормузкия проток, по-бавното от очакваното запълване на газохранилищата в Европа, което все още стои около 65-67%, планови профилактики на норвежките газопроводи и засиленото търсене на LNG в Азия. Лятната цена пък сама спира пълненето на хранилищата, което от своя страна увеличава зимния риск, защото купуването на газ сега, плащането на разходите за нагнетяване и продажбата му през зимата реално би донесло загуба.

Cross.bg

√ Теми и гости в сутрешните блокове

БНТ, Денят започва"

- Тема: Как ще прекрачат училищния праг българските деца и младежи - очаквайте включвания от цялата страна.
- Тема: Опозицията и стратегиите преди изборите - какви са очакванията; Гост - депутатът от "Демократична България" Божидар Божанов.
- Тема: Преди президентската кампания; Коментар на политическите сюжети от Ружа Райчева, Георги Харизанов и Христо Панчугов.
- Тема: За космическата индустрия и професиите, които ще са ѝ нужни - техническият директор на EnduroSat; Гост - Виктор Данчев след сделката с Арианспейс.

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: Петрохан - до къде стигна разследването
- Тема: Минути преди първия учебен звънец - колко деца ще влязат в час

√ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - Разкрит от баща на момиче след блудство с нея в групата, Калушев изпаднал в паника, че ще бъде разследван
в. Труд - Тъпчат ни с антибиотици през месото
в. Телеграф - Експертите категорични: Калушев криел педофилия зад секта

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - Почти 1,3 милиона пенсионери ще са официално бедни от 1 януари
в. 24 часа - Новите шофьори на полигони, нарушителите на поправителни курсове
в. Труд - Майки без обезщетение 410 дни след раждане
в. Труд - Вдигат линията на бедност до 443 евро
в. Телеграф - Стоянка Балова-Цветкова: Правим инвентаризация на всяка машина за гласуване
в. Телеграф - Поне €31 помощ за хора с ТЕЛК

Водещи интервюта

в. 24 часа - Проф. Георги Вълчев: Не бива образованието на детето да се определя от пощенския му код. Фокусът ни ще е върху училищата с проблеми
в. Труд - Сийка Милева: Целта ми е ВСС да се превърне в щит за професионализма, а не в арена за политически интереси
в. Телеграф - Учителката Детелина Тихолова за 15 септември: Децата се справят с живота, не с теста на PISA

Водещи анализи

в. 24 часа - Помилването не е освобождаване от наказание на невинен, а здравето е в основата на държавната милост
в. Труд - Коварство и любов, не по Шилер, а по скопски
в. Телеграф - Спасителни промоции за изтънен джоб
